

PAMÁTNÍK OBĚTEM INTERNACE na Hoře Matky Boží v Králíkách bude otevřen v roce 2012

Tisková zpráva březen 2011

Skupina
Evropských
konzervativců
a reformistů

Od roku 2012 bude nově otevřen v objektu významného poutního místa Pardubického kraje v klášteře na Hoře Matky Boží v Králíkách **Památník obětem internace**. Tento ojedinělý projekt seznámí širokou veřejnost formou expozice uvnitř kláštera s problematikou persekuce řeholníků a kněží v letech 1950–1961. V tomto šedivém období našich dějin byl klášter využíván k tzv. centralizaci, komunistickému režimu nepohodlných osob.

Muzeum čs. opevnění z let 1935–38 Pěchotní srub K-S 14 „U cihelny“ Králíky jako zřizovatel památníku se po dohodě se smluvními partnery, **Pražskou provincií kongregace Nejsvětějšího Vykupitele (Redemptoristé)** a provozovatele kláštera firmou **JK CONSULTING GROUP, s. r. o.** iniciovalo zřízení památníku již v letech 2008–2009. Proběhl archivní výzkum a shromáždění poznatků o persekuci duchovenstva a zinscenovaných politických procesech s představiteli církve, řádů i kongregací.

Vlastní expozice, která vzniká díky odhodlanosti dobrovolníků, bude umístěna v prostoru původní vestavby na jednom z nádvoří kláštera. Návštěvník bude mít možnost se seznámit s politickou situací po únoru v roce 1948 a vztahy mezi státem a církví. V expozici se bude prolínat období persekuce, jak jí řeholníci i kněží osobně prožívali. Hlavní část bude věnována centralizaci řeholníků a politickým procesům s představiteli řádů a kongregací. Poslední část památníku se bude zabývat věznicemi v bývalém ČSR a podmínkách v těchto zařízeních včetně Táborů nucené práce. Zajímavý design expozice seznámí atraktivní formou s prostředím a dobou, kterou museli tito lidé projít. V expozici bude také projekční místnost a model kláštera s dnes již neexistujícími přilehlými budovami z uvedeného období. Poznatky pro expozici byly získávány studiem v archivech v ČR i na Slovensku a ze vzpomínek pamětníků. Unikátní exponáty vztahující se k problematice budou poskytnuty ze sbírek muzea a spolupracujících institucí.

Morální záštitu nad celým projektem převzal arcibiskup pražský **Mons. ThLic. Dominik DUKA OP** a záštitu nad tiskovými i odbornými konferencemi k tématu poslanec Evropského parlamentu **Ing. Jan ZAHRADIL**. Zřizovatel rovněž požádal o podporu Ministerstvo kultury ČR a Pardubický kraj v rámci grantových programů. Celý projekt je spolufinancován občanským sdružením **VHK ERIKA Brno** za přispění dárců a práce dobrovolníků z Muzea čs. opevnění z let 1935–38, Pěchotního srubu K-S 14 „U cihelny“ Králíky. Muzeum se dlouhodobě zabývá výstavami a dokumentováním složitých období našich dějin.

Historické souvislosti

V rámci tzv. akce „K“ byly v 50. letech na území celé ČSR zřizovány tzv. **centralizační kláštery** pro mužské i ženské řády a kongregace, které tímto **byly násilně likvidovány**. V noci ze 13. na 14. dubna 1950 proběhla první část této akce. Nedlouho po té následovaly další fáze v rozpětí dvou týdnů. Řeholníci byli v noci přepadeni, kláštery obsazeny bezpečnostními složkami, byly provedeny domovní a osobní prohlídky. Představitelé komunit byli zatčeni či odvezeni do internačních táborů a ostatní řeholní bratři byli soustředěni do tzv. centralizačních klášterů. V průběhu dubna a května bylo centralizováno zhruba 2000 řeholníků z celkového počtu 3000.

Jeden z centralizačních internačních klášterů byl zřízen právě v Králíkách, kde byli internováni představitelé mužských řeholních řádů **Redemptoristů, Jezuitů, Františkánů, Benediktinů, Těšitelů** a dalších.

Mladší ročníky z řad řeholníků převedeny k Pomocným technickým praporům (tzv. PTP) na nucené práce s minimálně tříletou pracovní povinností. **V roce 1954 došlo k úplnému zrušení všech klášterů** a následně byli násilně internováni další duchovní. Klášter v Králíkách i s okolními pozemky byl hlídán příslušníky ostrahy (SNB) a v klášteře byla zřízena funkce **zmocněnce**.

S řeholníky se **nakládalo jako s vězni**, byla jim cenzurována pošta, byli určováni na **otrockou práci na poli a v zemědělství v Králíkách i ve výrobě v okolí**. Museli se **pravidelně účastnit „převýchovy“ formou nejrůznějších školení**. Jakékoli snahy o komunikaci s vnějškem byly trestány, snaha zaslat alespoň **dopis příbuzným pomocí některých občanů Králiky byla zmařena jejich rychlým odevzdáním bezpečnostním orgánům** nebo přímo orgánům StB. Snaha o materiální i duchovní podporu řeholníků ze zahraničí byla mařena a zneužívána orgány StB, kteří vykonávali v Klášteře dozorovou i operativní činnost.

Poslední řeholníci byli z internace v Králíkách **propuštěni až v roce 1961**. Na osobní intervenci komunistického ministra vnitra *Baráka* byli mezi propuštěnými jako poslední příslušníci Jezuitského řádu.

Mnozí **starší a nemocní řeholníci** v průběhu své internace v Králíkách nebo jiných míst **zemřeli na následky nelidských podmínek a nemocí vzešlých z otrocké práce, nedostatečné zdravotní a materiální pomoci**. Mezi další internační a centralizační kláštery patřily mimo jiné **Želiv, Osek, Fulnek, Jablonné v Podještědí, Broumov, Česká Kamenice**.

K internaci do kláštera v Králíkách byli určeni mj. i tito řeholníci: *P. Bernardin Čáka, Štěpán Daňko, Jan Dudek, Alois Fiala, P. Jan Hudeček, P. Rudolf Chytil, P. Michal Jahoda, P. Václav Jelen, P. Josef Kabát, P. Jan Kučera, P. František Líkař, P. Jan Pavelka, Cyril Říha, P. Jan Zemánek, P. Rajmund Tkáč a Josef Zábrana*.

Tisková konference a seminář se koná dne 27. dubna 2011 v 10.00 hodin v Arcibiskupském paláci (sál kardinála Berana) v Praze na Hradčanském náměstí.

Dotazy a upřesnění, e-mail: rollo@centrum.cz

Tiskové informace k památníku a semináři:

ředitel muzea **Ing. Richard M. Sicha tel.: 603 517 932**

Informace k tiskové konferenci:

tiskový mluvčí arcibiskupa pražského: **Mgr. Aleš Pištora. tel.: 724 882 842**

Kontakty na hlavní partnery projektu:

Gestor památníku – zřizovatel pobočky muzea:

Vojensko-historický klub ERIKA Brno
Muzeum čs. opevnění z let 1935–38,
Pěchotní srub K-S 14 „U cihelny“ Králiky
Velké náměstí 367, 561 69 Králiky
Tel.: 603 517 932, e-mail: rollo@centrum.cz
Web: <http://militaryclub.info/cihelna>

Provozovatel kláštera:

JK CONSULTING GROUP, s. r. o.
Dolní Hedeč 2, 561 69 Králiky
Tel.: 465 631 178
Web: www.poutnidum.cz

Duchovní správa:

Pražská provincie kongregace Nejsvětějšího Vykupitele (Redemptoristé)
Svatá Hora 591, 261 80 Příbram II.
tel./fax: 465 631 744, e-mail: kraliky@cssr.cz